

Vahvistava vuorovaikutus: Näin vahvistat muistisairasta

- 1. Tue ihmisen arvokkuutta:** Kohtele häntä vertaisenasi aikuisena, oman ikäisenään miehenä tai naisena.
- 2. Tue hänen minuuttaan:** Huomioi hänen toiveensa ja mieltymyksensä.
- 3. Hyväksy hänet ihmisenä:** Anna hänelle myönteistä palautetta, hyväksy hänen tapansa olla.
- 4. Vahvista hänen läheisyyden tunnettaan:** Käytä lämmintä huumoria, katsetta ja kosketusta.
- 5. Vahvista yhteenkuuluvuuden tunnetta:** Naurakaa yhdessä. Ota kaikki mukaan keskusteluun ja tekemiseen kykyjen mukaan. Auta asiakasta olemaan vieraanvarainen omaiselleen ja toimimaan hyvien tapojen mukaisesti.
- 6. Mukaudu tilanteeseen:** Lohduta ja rauhoita. Tunnista turvattomuuden tunne, vahvista turvallisuuden tunteita. Huomioi sairauteen kuuluva hitaus ja aloitekyvyttömyys. Mukauta tekemisen tahti hänelle sopivaksi. Ennakoi käytösoireita laukaisevat tilanteet. Ehkäise asiakkaiden riitatilanteet ja niiden kärjistyminen.
- 7. Pyri ymmärtämään häntä:** Kohtaa asiakkaan oma todellisuus ymmärtävällä, asiakkaan kykyjen mukaisella ja tilanteeseen sopivalla tavalla.
- 8. Tarjoa hänelle apuasi:** Tarjoa apua ja opasta tahdikkaasti. Älä nolaa, vaikka vahinko tapahtuu. Huomioi yksityisyys eri tavoin.
- 9. Vahvista toimintaa ja hallinnantunnetta:** Anna hänelle mahdollisuus tehdä asioita itse. Ota hänet mukaan käytännön töihin kykyjen puitteissa. Tarjoa toimintaa ja tekemistä tekemisen tarpeeseen. Kehitetään yhteistä tekemistä, jolla huoli ja levottomuus ja pakonomainen tekeminen saadaan katkaistua. Sopivat tilat ja ulkoileminen tukevat toimijuutta.

Tämä on muistisairaan ihmisen kannalta kielteistä vuorovaikutusta.

1. **Häntä ei kohdella aikuisena** - Asiakkaaseen suhtaudutaan lapsena eikä ikäisenään ihmisenä
2. **Häntä estetään tekemästä asioita** - Asiakkaalle ei anneta mahdollisuutta käyttää omia kykyjään eikä häntä kannusteta siihen. Asiakkaalta evätään mahdollisuus osallistua tekemiseen (Esim. laulun sanat liian pienellä kirjaimella, ei huolehdita, että on oikeat silmälasit)
3. **Hänet esineellistetään** - Asiakkaan tunteita tai mieltymyksiä ei oteta huomioon, esimerkiksi auttaessa. Hänelle ei kerrota, mitä tapahtuu, kun häntä siirretään esimerkiksi pyörätuolissa. Asiakkaan yksityisten tai intiimien asioiden käsittelyssä ei olla tahdikkaita eikä hienotunteisia. Hänen asioistaan puhutaan aivan kuin hän ei olisi paikalla. Asiakkaan reviiriä rikotaan epätahdikkaasti.
4. **Hänet sivuutetaan** - Asiakas pyytää apua, huomiota tai lohdutusta, mutta sitä ei huomioida tai asiakkaan jokin muu ilmeinen tarve jää huomioimatta (esim. huono istuma-asento).
5. **Hänelle vyörytetään asioita** - Asiakkaalle annetaan vaihtoehtoja tai ohjeita kykyihin nähden liian nopeassa tahdissa. Tekemisen tahti ei ole asiakkaan kykyjen tai luonteen mukainen. Häntä esimerkiksi syötetään liian nopeasti. Keskustelu asiakkaan kanssa ei ole hänen kognitiivisten kykyjensä mukaista, asiakkaalta kysytään esimerkiksi muistatko-kysymyksiä.
6. **Hänen todellisuutensa kiistetään** - Asiakkaan oma, subjektiivinen todellisuus ohitetaan silloin, kun asiakas vaikkapa kaipaa kotiin. Asiakasta ei kohdata hänen kognitiivisten kykyjensä mukaisesti tai tilanteeseen sopivalla tavalla.
7. **Häntä kohdellaan karkeasti** - Asiakkaan kohtelu on vihamielistä ja kovakouraista. Asiakasta uhkaillaan ja pilkataan.